

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Diskurso analizė	DISA 7113

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojanti: dr. Inga Hilbig Kitas (-i):	VU Lituanistinių studijų katedra, Universiteto g. 5, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Magistro studijos	Taikomosios kalbotyros programos studentams – privalomasis dalykas. Bendrosios, gretinamosios ir kitų kalbotyrų studentams – pasirenkamas dalykas. Kursas tinkamas ir jame laukiami įvairių specialybių studentai ne tik iš Filologijos, bet ir kitų fakultetų, kuriems įdomu humanitariniai mokslai.

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Paskaitos ir seminarai	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Mokėti anglų kalbą B2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra, kursas tinkamas įvairių VU magistrantūros programų studentams, ne tik filologams

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150	1) 48 val.: - 16 val. paskaitų; - 32 val. seminarų.	102

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Ugdomas studento gebėjimas suvokti, vertinti ir tirti tekstus kontekste, taikyti įvairius diskurso analizės metodus atliekant lingvistinius ir tarpdisciplininio pobūdžio tyrimus. Taip pat ugdomos bendrosios analitinio ir kritinio mąstymo; gebėjimo dirbti individualiai ir grupėmis; kokybės siekio; mokėjimo mokytis kompetencijos.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas įgis diskurso teorijos žinių ir supratimo, gebės įgytas žinias taikyti ir vertinti.	Interaktyvios paskaitos, seminarai.	Formuojamasis vertinimas seminarų metu.
Studentas įgis žinių apie diskurso analizės metodus bei jų taikymo galimybes; gebės praktiškai taikyti įvairius diskurso analizės metodus, vertinti tyrimo rezultatus.	Seminarai: teorinis panešimas (pristatyti žodžiu auditorijoje) ir nedidelės apimties tiriamosios namų darbų	Kaupiamasis vertinimas: - darbas semestro metu – 50 proc.;

	užduotys, savarankiškas baigiamasis tiriamojo pobūdžio empirinis darbas.	- baigiamasis darbas – 50 proc.
Studentas ugdytis gebėjimus kritiškai studijuoti teorinės literatūros šaltinius.	Savarankiškos teorinės literatūros studijos, teorinio panešimo (žodžiu) rengimas, baigiamojo darbo rengimas.	Be pateisinamos priežasties galima praleisti iki 3 paskaitų / seminarų. Jei praleidžiama daugiau, semestro gale dėstytojos nuožiūra skiriama papildomų savarankiškų atsiskaitomųjų užduočių.
Studentai ugdytis gebėjimus žodžiu ir raštu pristatyti savo teorinius pranešimus, taip pat – raštu pateikti nedidelės apimties empirinį tyrimą ir jo rezultatus.	Teorinio pranešimo rengimas ir pristatymas, tiriamųjų užduočių atlikimas, baigiamasis tiriamojo pobūdžio darbas.	

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Kalba ir šneka. Sakinys ir pasakymas. Tekstas, diskursas. Diskurso bendruomenė.	1		2				4	2	Cook, G. <i>Discourse</i> . 3–13. Paltridge, B. <i>Discourse Analysis</i> , 1–14. Tiriamosios užduotys, darbas poromis
2. Adresantas ir adresatas. Komunikacinis adresato portretas. Socialiniai vaidmenys. Simetrija ir asimetrija. Presupozicija.	1		2				4	3	Cook, G. <i>Discourse</i> , 87–94. Tiriamosios užduotys
3. Diskursas ir lingvistinė pragmatika. (Ne)mandagumas diskurse.	4		2				6	8	Paltridge, B. <i>Discourse Analysis</i> , 38–61. Hilbig, I. 2010. <i>Lietuvių ir anglų lingvistinis mandagumas: prašymai</i> , 17–35. Culpeper, J. <i>Impoliteness. Using language to cause offence</i> , 19–69. http://www.lancaster.ac.uk/fass/projects/impoliteness/strategy.htm Tiriamosios užduotys
4. Kontekstai, jų rūšys ir reikšmė. Žinių apie pasaulį panaudojimas: schemas, scenarijai ir pan.	2		2				4	7	Brown, G., Yule, G. <i>Discourse Analysis</i> . 27–58 ir 236–255 Marcinkevičienė.

									R. Žanro ribos ir paribiai. 23–32. Tiriamosios užduotys
5. Kalbos funkcijos. Teksto funkcijos. Koherencija.	1		2				3	5	Brown G., Yule G. <i>Discourse Analysis</i> . 190–233. Marcinkevičienė R. <i>Žanro ribos ir paribiai. Spaudos patirtys</i> 33–77. Tiriamosios užduotys
6. Kohezija. Diskurso žymekliai.	1		2				3	5	Fraser, B. What are Discourse Markers? <i>Journal of Pragmatics</i> 31, 931–952. Tiriamosios užduotys
9. Diskurso registrai ir žanrai. (Ne)naratyvas. Intertekstualumas.	3		2				4	5	Van Dijk, T. A. <i>Discourse as Structure and Process</i> . 230–256. Marcinkevičienė, R. <i>Žanro ribos ir paribiai</i> . 12–23. Tiriamosios užduotys
10. Sakytinis, rašytinis ir elektroninis diskursai: ypatybės, panašumai, skirtumai.	3		2				4	4	Brown, G., Yule, G. <i>Discourse Analysis</i> . 2–18. Tiriamosios užduotys
11. Diskurso analizės metodai ir tradicijos: pokalbių analizė, kritinė diskurso analizė, turinio analizė, naratyvo analizė, tekstynų analizė, daugiamodalio diskurso analizė (aprėpiamos 2–3 temos pasirinktinai – pagal studentų grupėje skaičių ir jų interesus)			8				8	18	Studentai pagal dėstytojos rekomendacijas ir savarankiškai pasirenka literatūrą. Tiriamosios užduotys pranešėjų pasirinktomis temomis. Suformuluoja jie patys arba dėstytoja.
11. Diskurso analizės sritys: vyrų ir moterų diskurso analizė, politinio diskurso analizė, žiniasklaidos diskurso analizė, klasės diskurso analizė, vaikų diskurso analizė, teismo diskurso analizė, reklamos			8				8	20	Studentai pagal dėstytojos rekomendacijas ir savarankiškai

diskurso analizė (aprėpiamos 2–3 temos pasirinktinai – pagal studentų grupėje skaičių ir jų interesus)									pasirenka literatūrą. Tiriamosios užduotys pranešėjų pasirinktomis temomis – suformuluoja jie patys arba dėstytoja.
12. Baigiamojo tiriamojo darbo rengimas								25	Studentai savarankiškai pasirenka tiriamojo diskurso sritį, pačius diskursus, tiriamąjį aspektą, tyrimo metodą. Suderina su dėstytoja. Atliekamas ir aprašomas tyrimas. Darbo apimtis – 20 000–30 000 sp. Ženklų su tarpais).
Iš viso	16		32				48	102	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
<u>Kaupiamasis vertinimas:</u>			
1. Darbas seminaruose:	50 proc.	semestro metu	
- lankomumas, dalyvavimas diskusijose;	10 proc.		1 balas – aktyvus, prasmingas dalyvavimas diskusijose; 0 balų – diskusijose nedalyvaujama.
- namų užduočių atlikty;	10 proc.		1 balas – atlikta 70–100 proc. užduočių; 0,5 balo – atlikta 50–70 proc. užduočių; 0 balų – atlikta mažiau nei 50 proc. užduočių.
- išsamus teorinis pranešimas iš pasirinktos / dėstytojos paskirtos temos sutartu / nustatytu laiku auditorijoje (45–60 min.).	30 proc.		3 balai – teorinis pranešimas parengtas ir pristatytas puikiai arba labai gerai; 2 balai – pranešimas parengtas ir pristatytas gerai arba patenkinamai; 0 balų – pranešimas parengtas ir pristatytas nepatenkinamai arba sutartu laiku nepristatytas.
2. Baigiamasis tiriamasis darbas individualiai arba poromis: 30 000 – 40 000 spaudos ženklų.	50 proc.	per sesiją	5 balai – tinkamai 1) išsikeltas tyrimo tikslas, susirinkta tiriamoji medžiaga, 2) aprašytas tiriamasis diskursas, jo sritis; 3) išsamiai aptartas tyrimo metodas, 4) kryptingai kokybiškai atliktas tyrimas, padarytos iš tyrimo plaukiančios išvados 5) darbas tinkamai įformintas ir pateiktas laiku. 4 balai – darbas neatitinka vieno iš kokybės kriterijų. 3 balai – darbas neatitinka dviejų kokybės kriterijų. 2 balai – darbas neatitinka trijų kokybės kriterijų. 1 balas – darbas neatitinka keturių kokybės kriterijų. 0 balų – darbas neatitinka penkių kokybės kriterijų arba yra neatliktas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Brown G., Yule, G.	1996	<i>Discourse Analysis</i>		Cambridge University Press
Cook, G.	1997	<i>Discourse Analysis</i>		Oxford University Press
Culpeper, J.	2011	<i>Impoliteness. Using language to cause offence</i>		Cambridge University Press
Fraser, B.	1999	<i>What Are Discourse Markers?</i>	Pragmatics 31	
Marcinkevičienė, R.	2008	<i>Žanro ribos ir paribiai. Spaudos patirtys</i>		Versus aureus
Paltridge, B.	2014	<i>Discourse Analysis</i>		Bloomsbury
Teun A., van Dijk [ed.]	1998	<i>Discourse as Structure and Process</i>		SAGE Publications
Teun A., van Dijk [ed.]	2006	<i>Discourse as Social Interaction</i>		SAGE Publications
Widdowson, H. G.	2007	<i>Discourse Analysis</i>		Oxford University Press
Papildoma literatūra				
Cornbleet, S. and Carter, R.	2001	<i>The Language of Speech and Writing</i>		London
Gee, J. P.	2005	<i>Discourse Analysis. Theory and method</i>		NY and London: Routledge
Hatch, E.	1992	<i>Discourse and Language Education</i>		Cambridge: Cambridge University Press
Nunan, D.	1993	<i>Discourse Analysis</i>		London: Penguin books
Pridham, F.	2001	<i>The Language of Conversation</i>		London
Poškienė, A.	2004	<i>Kas yra diskursas?</i>		Kaunas: Technologija
Poškienė, A.	2007	<i>Diskursas. Teorijos ir praktikos gairės</i>		Kaunas: Technologija
www.discourses.org/introductions.pdf				

Atnaujinta 2023-11-16